

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

RAPORTUL
auditului rapoartelor financiare consolidate
ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate
la 31 decembrie 2021

Temeiul, metodologia și criteriile de audit

- Programul activității de audit al Curții de Conturi pe anul 2022, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.75 din 28.12.2021.**
- Standardele Internaționale de Audit: ISSAI 100, ISSAI 200 și ISSAI 1000 – 2999.**
- Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.**
- Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007.**
- Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 216 din 28.12.2015.**

Scopul misiunii de audit

Oferirea unei asigurări rezonabile cu privire la faptul că rapoartele financiare consolidate ale Ministerul Afacerilor Interne, încheiate la 31 decembrie 2021, nu conțin, în ansamblul lor, denaturări semnificative cauzate de fraude sau erori, precum și emiterea unei opinii.

Rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne, încheiate la 31 decembrie 2021 cuprind:

1. Bilanțul contabil (FD-041)

2. Raportul privind veniturile și cheltuielile (FD-042)

3. Raportul privind fluxul mijloacelor bănești (FD-043)

4. Raportul privind executarea bugetului (FD-044)

5. Raportul narativ privind executarea bugetului

Observații de audit care au influențat opinia de audit (clasificarea, atribuirea și raportarea unor cheltuieli și solduri)

- Din cauza neevaluării și nerecunoașterii a unor mijloace fixe, 3 instituții din subordinea MAI au admis subevaluarea activelor nefinanciare la grupele de conturi „Clădiri” și „Terenuri” cu suma de **80,8 mil. lei**, raportul financiar consolidat la capitolul active nefinanciare fiind **subevaluat cu suma nominalizată**.
- Pe parcursul misiunii de audit, până la închiderea rapoartelor financiare, două instituții din subordinea MAI au evaluat și contabilizat 71 de imobile la valoarea de piață în sumă de **20,9 mil. lei**.

Observații de audit care au influențat opinia de audit (clasificarea, atribuirea și raportarea unor cheltuieli și solduri)

- Clasificarea neregulamentară a mijloacelor fixe de către 2 instituții din subordinea MAI și anume rețelelor de radiocomunicații a condiționat subevaluarea soldului grupei de conturi „Instalații de transmisie” din raportul financiar consolidat la 31.12.2021 cu suma de **251,8 mil. lei** și supraevaluarea soldului grupei de conturi „Mașini și utilaje” - cu **231,9 mil. lei**, a grupei de conturi „Construcții speciale” - cu **17,7 mil. lei**, a grupei de conturi „Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc” - cu **1,1 mil. lei** și a grupei de conturi „Stocuri de materiale circulante”- cu **1,1 mil. lei**.
- Serviciul Tehnologii Informaționale cu suma de **156,3 mil. lei** și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră cu suma de **95,4 mil. lei**.

Observații de audit care nu au influențat opinia de audit, dar care necesită atenție deosebită

- ❑ Cheltuielile speciale de investigație și urmărire penală în sumă de **5,5 mil. lei** au fost **clasificate și atribuite neregulamentar** la grupa de conturi „Remunerearea muncii”, acestea de fapt urmând a fi atribuite la contul „Alte servicii”.
- ❑ Pentru reconstrucția bazinului de înot al Clubului Sportiv Central „Dinamo” au fost transferate la 2 entități în avans **37,3 mil. lei**, însă lucrările de construcții în sumă de **28,7 mil. lei timp de 5 ani nu au fost transmise instituției**, formând creanțe în suma nominalizată.

Observații de audit care nu au influențat opinia de audit, dar care necesită atenție deosebită

- ❑ Contul „**Investiții capitale în active în curs de execuție**” din raportul financiar consolidat este subevaluat cu suma de **19,7 mil. lei**, cauza fiind nereflectarea într-un cont distinct a cheltuielilor nominalizate și nealocarea regulamentară prin legile bugetare anuale a mijloacelor financiare la capitolul investiții capitale.
- ❑ Costul utilajului liber de vamă, importat pentru bazinul de înot este supraevaluat cu suma **3,2 mil. lei**, acesta fiind contabilizat cu prețul de **8,5 mil. lei**, iar drepturile de import în sumă de **452,6 mii lei**, achitate în numerar pentru devamarea utilajului achiziționat de CSC „Dinamo” nu figurează în evidența contabilă a autorității contractante.

Observații de audit care nu au influențat opinia de audit, dar care necesită atenție deosebită

- ❑ Veniturile raportate de către Serviciul Medical la grupa de conturi „Donații voluntare” în sumă de **2,8 mil. lei** au fost încasate nejustificat din salariile unor angajați ai MAI, veniturile și rezultatul financiar fiind supraevaluate cu suma nominalizată.
- ❑ Agenția Rezerve Materiale a raportat neregulamentară operațiunile ce țin de comercializarea rezervelor de stat, **în 2 conturi distincte, cu clase economice diferite**. Încasarea contravalorii mărfurilor comercializate în sumă de **2,5 mil. lei** a fost raportată la un cont, iar veniturile efective la alt cont. Prin urmare, raportarea veniturilor de casă aferente realizării activelor contului nominalizat sunt subevaluate cu suma de **2,5 mil. lei**, afectând veniturile din raportul financiar consolidat.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ În anul 2021, veniturile executate de MAI au însumat **3096,2 mil. lei**, sau la nivel de **95,7%**, indicatorii precizați nefiind realizați de către 12 instituții cu suma de **137,7 mil. lei**, cauza fiind nedebersarea granturilor externe în sumă de **92,8 mil. lei**, nevalorificarea alocațiilor bugetare în sumă de **35,1 mil. lei** și neîncasarea veniturilor din vânzarea mărfurilor și a serviciilor cu plată în sumă de **8,9 mil. lei**.
- ❑ Opt instituții din subordinea MAI nu au încasat veniturile din locațiunea bunurilor proprietate publică și din prestarea serviciilor cu plată, formând creanțe în sumă de **10,3 mil. lei**, inclusiv **3,1 mil. lei** - sunt creanțe cu termenul de achitare expirat.
- ❑ Deși au fost emise unele titluri executorii, procedurile de executare silită din diferite motive nu au fost aplicate, creanțele în sumă de **3,9 mil. lei** formate în anii precedenți au fost calificate drept compromise, decontate la cheltuielile perioadei și reflectate la contul extrabilanțier .

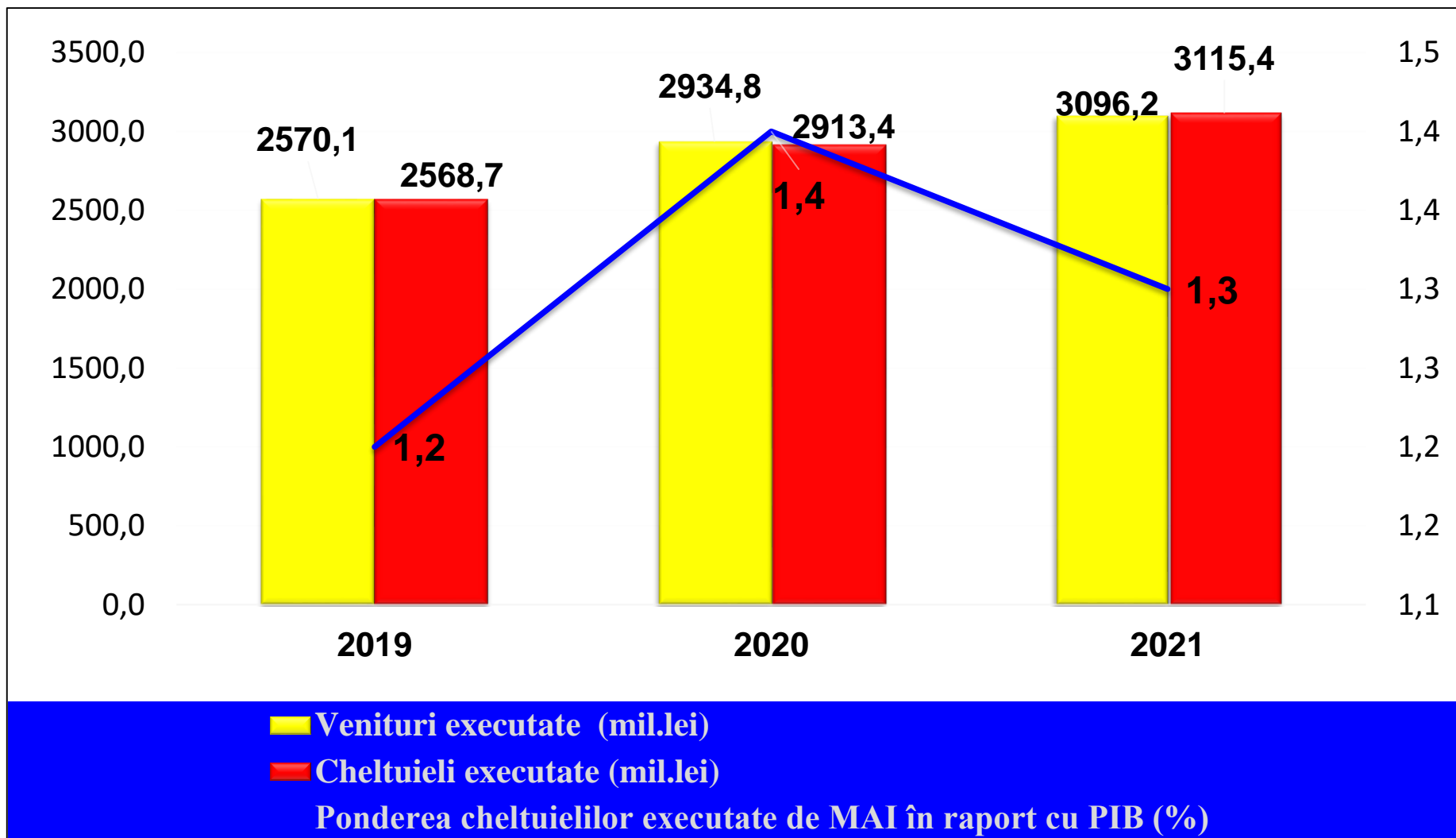

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ Cheltuielile și activele nefinanciare a fost executate de către MAI la nivel de **95,7%** sau **3115,4 mil. lei**, față de perioada precedentă de gestiune fiind înregistrată o creștere a alocațiilor cu **202,0 mil. lei** în raport cu perioada precedentă.
- ❑ Ponderea acestor cheltuieli în PIB, la 31.12.2021 au constituit **1,3%**, iar față de anul 2020 cu 0,1 puncte procentuale mai puțin.

Evoluția veniturilor, cheltuielilor și activelor nefinanciare executate de MAI în raport cu PIB la finele anilor 2019-2021

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ În pofida precizării bugetului și micșorării cheltuielilor 12 instituții din subordinea MAI nu au valorificat alocații în sumă de **140,8 mil. lei**, nevalorificarea fiind determinată de nivelul de planificare a limitelor de cheltuieli, unele circumstanțe fiind legate de nedebersarea unor granturi externe la nivelul planificat.
- ❑ În anul 2021 cheltuielile de personal ale angajaților MAI au constituit **2328,9 mil. lei**, iar creșterea lor cu **281,8 mil. lei** a fost influențată de majorarea valorii de referință a claselor de salarizare.
- ❑ Unele instituții din subordinea MAI au admis depășirea angajamentelor asumate în raport cu alocațiile precizate cu suma de **29,4 mil. lei**, inclusiv **25,5 mil. lei** la grupa de conturi „Cheltuieli de personal” și, respectiv, cu **3,9 mil. lei** - la grupa de conturi „Prestații sociale”. Cauza fiind achitarea concediului nefolosit fără acoperire financiară în perioada de gestiune.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

□ Au fost identificați circa **5334 de angajați ai MAI** cu restanțe la concediul anual, care în anii 1992-2021 au acumulat neregulamentar **378,9 mii de zile de concediu nefolosite**, ceea ce impune obligații legale față de personalul încadrat de cca **135,4 mil. lei** acestea fiind în creștere cu **17,7 mil. lei** față de anul 2020 cu **58,7 mil. lei** față de anul 2019.

□ În anul 2021 în cadrul MAI au fost înregistrate **2176 de unități de funcții vacante sau 12,0%** din efectivul total, preponderent cu statut special, executivul stabilind un **moratoriu** pentru **2046 unități de funcții vacante** ale ministerului.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ În cadrul MAI se atestă un grad înalt de fluctuație a personalului, pe parcursul anului au fost angajate **1835 persoane** și eliberate **2030 persoane**, inclusiv **465 funcționari publici** cu statut special au demisionat cu dreptul la pensie, fiind achitate drepturi salariale la eliberare în sumă de **73,7 mil. lei**, inclusiv **53,7 mil. lei** - achitate pentru indemnizația unică și **20,0 mil. lei** compensația pentru concediu nefolosit.
- ❑ **5 instituții din subordinea MAI și 43 de instituții teritoriale din subordinea Inspectoratelor Generale ale Poliției și Poliției de Frontieră nu au aprobat și înregistrat regulamentul statele de personal la Cancelaria de Stat**, fapt care a condiționat nefundamentarea pentru anul 2021 a alocațiilor bugetare aferente cheltuielilor de personal.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ Nu a fost asigurată contabilizarea creanțelor în sumă de **27,0 mil. lei** aferente procesului de instruire la studii superioare de licență pentru **267 de funcționari publici cu statut special**, care **au încetat raporturile de serviciu cu MAI în primii 5 ani de activitate după absolvirea programului de studii superioare de licență și master.**
- ❑ Din cauza declanșării de către angajații MAI a unor litigii, plățile aferente documentelor executorii cu executare benevolă în anul 2021 au constituit **3,4 mil. lei**, fapt care a condiționat pierderi bugetului de stat cu suma nominalizată.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ Soldul stocului bunurilor din rezerva de stat administrat de către Agenția Rezerve Materiale este afectat de nerecuperarea creanțelor în sumă de **138,6 mil. lei**, cu termenul de achitare expirat, creanțele fiind validate de instanța de judecată, pentru bunurile nerestituite în rezerva de stat.
- ❑ Unele instituții din subordinea ministerului depășind limita de alocații aprobate în bugetul de stat pe anul 2021 au acumulat angajamente la grupa de conturi „Servicii” în sumă de **4,8 mil. lei**.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- La finele perioadei de gestiune instituțiile din subordinea MAI nu au înregistrat la organele cadastrale **379 de clădiri** (113 mii m²) și **69 de terenuri** (31,0 ha). Una din motivele neînregistrării drepturilor de proprietate asupra unor imobile invocate de către organele cadastrale este **lipsa actelor de recepție finală a lucrărilor privind clădirile construite până în anii 1990**, necesare a fi prezentate pentru a înregistra patrimoniul public.
- Soldurile conturilor reflectate în Bilanțul contabil consolidat al MAI sunt **afectate de mijloace fixe și stocuri de materiale circulante moral învechite sau uzate** integral în sumă de **129,2 mil. lei**, care în ultimii 3 ani **nu se utilizează de către 12 instituții din subordinea ministerului**.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ Se atestă că, **30 clădiri și construcții speciale** cu valoarea de **37,3 mil. lei**, care fac parte din patrimoniul public aflat în administrare și gestiune economică a unor instituții din subordinea MAI **se aflau în proces de deteriorare avansată ori sunt gestionate neeficient.**
- ❑ La **9 instituții** din subordinea MAI sunt stocate cantități enorme de mașini și utilaje, mijloace de transmisie, mijloace de transport, active nemateriale și alte mijloace fixe fizic și moral uzate în sumă totală de **62,7 mil. lei**, urmând a fi întreprinse măsuri suficiente în vederea administrării stocurilor.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ În continuare persistă **riscul înstrăinării a două terenuri** proprietate publică ale Clubului Sportiv Central „Dinamo” cu suprafața totală de **2,234 ha transmise neregulamentar în locațiune** pentru construcții pe un termen de 10 ani și, respectiv, 25 de ani și cu prejudiciul calculat de Centrul Național de Expertize Judiciare în sumă de **111,0 mil. lei** în cazul înstrăinării terenurilor.
- ❑ Observarea fizică la fața locului relevă că, Locatarii desfășoară în continuare activitate de antreprenariat pe terenurile Clubului, iar creanțele lor pentru locațiune au însumat **438,8 mii lei** și respectiv **72,9 mii lei**.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

La situația din 31.12.2021 instituțiile din subordinea MAI gestionau 23 proiecte finanțate din surse externe aflate în derulare, constatându-se următoarele:

- Din cauza neîncasării unor granturi externe pentru lucrări, tergiversarea procedurilor de achiziție, precum și a capacităților reduse de absorbție a fondurilor publice, unele instituții din subordinea MAI nu au executat alocațiile bugetare în sumă de **48,7 mil. lei** destinate „**Investițiilor capitale în active în curs de execuție**”.
- Unele instituții nu au valorificat și alocațiile bugetare în sumă de **19,5 mil. lei**, aprobate la capitolul „**Reparații capitale ale clădirilor**” precum și la capitolul „**Servicii de reparații curente**”.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ Documentația de atribuire și contractele de achiziție a lucrărilor de reparație capitală a edificiilor Centrului Integrat de Pregătire pentru Aplicarea Legii și a infrastructurii Academiei „Ștefan cel Mare” în valoare de **40,2 mil. lei s-au întocmit în lipsa unor proiecte și devize generale de cheltuieli, expertizate în mod regulamentar.**
- ❑ Deși conform planului de acțiuni pentru anii 2020-2021 aprobat prin HG nr.429 pentru achiziția documentației de proiect și expertiză a Centrului au fost planificate **12,6 mil. lei, Academia a contractat servicii de proiectare doar numai pentru reconstrucția sistemelor edilitare și a iluminatului electric cu valoarea lucrărilor în sumă de 22,2 mil. lei** deși a contractat lucrări în suma **62,4 mil. lei**, nerespectând astfel cadrul legal privind achizițiile publice de lucrări și calitatea în construcții.

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ Deși Legea nr. 131 privind achizițiile publice prevede că operatorul economic execută necondiționat clauzele contractului de achiziție încheiat în rezultatul licitației, respectând cerințele de calitate și preț, ulterior Academia a încheiat 6 acorduri adiționale care au condus la **majorarea lucrărilor cu suma de 0,8 mil. lei, micșorarea lor cu 2,2 mil. lei**, precum și **înlocuirea de către o comisie fără împuterniciri a unor volume de lucrări cu altele în sumă de 2,2 mil. lei** în raport cu lucrările inițial contractate la licitațiile.
- ❑ La balanța unor instituții din subordinea MAI sunt înregistrate: obiecte de construcții capitale nefinisate în stare de degradare avansată; documentație de proiect; studii de fezabilitate; servicii de automatizare a business proceselor etc., în valoare totală de **40,2 mil. lei, care timp îndelungat nu au fost puse în funcțiune, ori au fost abandonate.**

Observații de audit privind buna guvernare a fondurilor publice

- ❑ Analiza disponibilității valorice a rezervelor de stat și de mobilizare a constatat că la 31.12.2021, acestea per total au fost completate de către Agenția Rezerve Materiale la nivel de **20,0% din necesarul total al Nomenclatorului bunurilor materiale, estimate la prețuri curente.**
- ❑ Agenția a cheltuit **14,1 mil. lei** pentru păstrarea rezervelor de stat, depășind de **1,8 ori** valoarea cheltuielilor pentru completarea rezervelor materiale ale statului în anul 2021.
- ❑ În rezerva de mobilizare au fost identificate **823 de poziții de mărfuri** în valoare de **4,7 mil. lei** cu termenul de păstrare expirat, preponderent pansamente medicale și alt **inventar moral învechit necesar în situații de urgență.**

Sistemul de Control intern managerial

- ❑ Implementarea sistemului de **Control intern managerial** în cadrul instituțiilor din subordinea MAI este în derulare, **acesta fiind parțial conform Standardelor naționale de control intern în sectorul public**, fapt confirmat și prin Declarația de bună guvernare.
- ❑ În anul 2021, la **6 instituții din subordinea MAI** nu a fost asigurată suplinirea cu personal a subdiviziunilor de audit intern, înregistrându-se pe sistem **7 funcții vacante sau 34%** din numărul total de unități aprobate, una din cauze fiind moratoriul instituit de executiv asupra funcțiilor vacante, dar și nesuplinirea funcțiilor vacante.
- ❑ La Agenția Rezerve Materiale funcția respectivă **nu a fost completată**, iar la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență deși funcțiile au fost completate, însă misiuni de audit nu au fost realizate, fiindcă **personalul exercită atribuțiile fostei secții securitate internă și structural nu se subordonează conducerii Inspectoratului** ceea ce contravine Legii nr.229 privind controlul financiar public intern.

Implementarea recomandărilor

Se denotă un nivel mediu de implementare de către instituțiile din subordinea MAI a recomandărilor înaintate de către Curtea de Conturi:

Din totalul de **11 recomandări** formulate în Raportul de audit precedent, **2 recomandări au fost implementate integral**, iar **9 recomandări au fost implementate parțial**, fiindcă unele din recomandări țin de delimitarea patrimoniului public altele de modificarea cadrului legal și durează în timp.

IMPACTUL AUDITULUI

Evaluarea și contabilizarea a 51 de clădiri și 54 terenuri în valoare de 101,7 mil. lei, inclusiv:

- Inspectoratul General al Poliției** până la finele misiunii de audit, a evaluat și contabilizat **32 de imobile** în valoare de **76,3 mil. lei.**
- Aparatul central al MAI** a reevaluat și contabilizat **2 imobile** la valoarea de piață în sumă totală de **3,7 mil. lei.**
- Agencia Rezerve Materiale** a evaluat și contabilizat **4 imobile** în valoare de **0,8 mil. lei.**
- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență** a evaluat și contabilizat **67 imobile** în valoare de **19,8 mil. lei** până la închiderea rapoartelor financiare.
- Academia „Ștefan cel Mare”** a evaluat și contabilizat **4 imobile** în valoare de **1,1 mil. lei** până la închiderea rapoartelor financiare.

IMPACTUL AUDITULUI

- Urmare implementării recomandărilor de audit **sporul specific** reflectat anterior la contul „Alte prestații sociale ale angajatorului” în sumă de **67,2 mil. lei** a fost clasificat regulamentar la contul „Remunerarea muncii angajaților”.
- De asemenea cheltuielile pentru investigațiile speciale și urmărire penală în sumă de **5,0 mil.lei**, anterior clasificate neregulamentar la grupa de conturi „Cheltuieli de personal” au fost reflectate la contul „Alte servicii”.